

پیوست نامه شبکه تحلیلگران اقتصاد مقاومتی

بررسی امکان افزایش وام ازدواج و پرداخت وام قرض الحسنه فرزندآوری

به همراه بند پیشنهادی برای اصلاح بند الف تبصره ۱۶ لایحه بودجه ۱۳۹۹

طبق آخرین آمار منتشر شده از بانک مرکزی مربوط به خردادماه سال جاری، بانک ها پس از کسر سپرده های صندوق مسکن، معادل ۹۷,۸ هزار میلیارد تومان سپرده قرض الحسنه پس انداز با نرخ صفر درصد از مردم جذب نموده اند که پس از کسر ذخیره قانونی، حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان می شود. از این مبلغ، تاکنون حدود ۸۳ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه به مردم اعطا شده است. علاوه بر این، حجم سپرده های قرض الحسنه جاری نیز که آن هم با نرخ صفر درصد جذب شده، حدود ۲۲۶ هزار میلیارد تومان است که تاکنون به تسهیلات قرض الحسنه تخصیص نیافته است.

بر این اساس در سال آتی (بر اساس برآورد خردادماه) ظرفیت پرداخت وام قرض الحسنه از مسیرهای زیر امکانپذیر خواهد بود:

یک) سپرده های موجود و مصرف نشده قرض الحسنه: طبق آمارهای ارائه شده در حال حاضر حدود ۷ هزار میلیارد تومان سپرده قرض الحسنه مردم در بانک ها صرف اعطای تسهیلات قرض الحسنه نشده است.

دو) بازپرداخت اقساط تسهیلات قرض الحسنه: برآوردها و آمارهای بانک مرکزی نشان می دهد سالانه حدود ۲۰ درصد از حجم کل تسهیلات قرض الحسنه از طریق اقساط بازپرداخت شده و به عنوان منبع جدید جهت اعطای وام، در اختیار بانک ها قرار می گیرد. بنابراین از این محل حداقل حدود ۱۶ هزار میلیارد تومان منابع جهت اعطای تسهیلات قرض الحسنه در اختیار بانک ها قرار خواهد گرفت.

سه) افزایش سپرده های قرض الحسنه پس انداز: میزان سپرده های قرض الحسنه پس انداز در خردادماه ۱۳۹۸ نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۳۱ درصدی داشته است. آمارهای سال های گذشته نیز نشان می دهد که سپرده های

قرض الحسنه در هر سال حداقل ۳۰ تا ۴۰ درصد رشد داشته است. بر این اساس و با در نظر گرفتن رشد حداقل ۳۰ درصدی سپرده‌های قرض الحسنه پس انداز، ۲۷ هزار میلیارد تومان سپرده قرض الحسنه جدید جهت اعطای تسهیلات قرض الحسنه در اختیار بانک‌ها قرار خواهد گرفت.

چهار) سپرده های قرض الحسنه جاری: در صورتی که با توجه به الزام قانون در تبصره لایحه بودجه، تنها ۱۰ درصد از سپرده های قرض الحسنه جاری که بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان حجم آن است، جهت اعطای تسهیلات قرض الحسنه مورد استفاده قرار گیرد، از این محل نیز حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان جهت اعطای تسهیلات قرض الحسنه از جمله ازدواج در اختیار بانک‌ها خواهد بود.

بنابراین در مجموع، ۵۰ هزار میلیارد تومان از محل سپرده‌های قرض الحسنه پس انداز و ۲۰ هزار میلیارد تومان از محل سپرده‌های قرض الحسنه جاری، در مجموع ۷۰ هزار میلیارد تومان، منابعی خواهد بود که برای پرداخت تسهیلات قرض الحسنه در اختیار بانک هاست. برای پرداخت ۱ میلیون وام ازدواج (مطابق آمار سالانه) به ۴۰ هزار میلیارد تومان منابع نیاز است؛ همچنین اگر تمامی والدین صاحب فرزند جدید نیز تقاضای وام فرزندآوری داشته باشند، با توجه به نرخ ۱,۵ میلیون عددی موالید سالانه کشور، این سیاست به ۱۵ هزار میلیارد تومان منابع نیاز دارد. بدین ترتیب، ۱۵ هزار میلیارد تومان منابع برای سایر مصارف قرض الحسنه از جمله اشتغال، کمیته امداد و ... باقی خواهد ماند.

بر این اساس، تبصره پیشنهادی برای جایگزینی با بند الف تبصره ۱۶ لایحه بودجه ۱۳۹۹ به ترتیب زیر است:

به منظور حمایت از ازدواج جوانان و فرزندآوری، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است بانک‌ها را ملزم نماید از محل سپرده‌های قرض الحسنه پس انداز و جاری خود و متناسب با سهمی که از این منابع دارند، ۴۰ میلیون تومان وام قرض الحسنه ازدواج با بازپرداخت ۷ ساله به هر یک از زوجین که تاریخ عقد ازدواج آنها از ابتدای سال ۹۶ به بعد است و ۱۰ میلیون تومان وام فرزندآوری با بازپرداخت ۳ ساله به سرپرست فرزندی که در سال ۹۹ متولد می‌شوند، با اخذ یک ضامن معتبر و سفته، پرداخت نمایند. بانک مرکزی موظف است سامانه ای راه اندازی نماید که در آن، منابع و مصارف قرض الحسنه بانک ها به تفکیک محل مصرف و همچنین صف وام ازدواج هر بانک، با بروزرسانی روزانه، به عموم اعلام شود.